Lietas arhīva Nr. 1A-0223-19/35
ECLI:LV:KURT:2019:1008.1A69022319.3.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Kurzemes rajona tiesa: tiesnesis Igors Kligačs

2019.gada 8.oktobrī izskatīja rakstveida procesā /pers. A/ sūdzību par Maksātnespējas kontroles dienesta (turpmāk arī– Iestāde) 2019.gada 5.augusta lēmumu Nr. 1-17/2019/10.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 11.jūnijā Maksātnespējas administrācijas Pirmā uzraudzības departamenta juriskonsulte A.Soka sastādījusi /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokolu MA Nr. /numurs/ pēc Latvijas APK 166.^{36} panta lietā Nr.8/2019 par to, ka /pers. A/ kā parādnieka pārstāvis juridiskās personas maksātnespējas procesa lietā nav pildījis savus pienākumus un nav nodevis maksātnespējas procesa administratoram parādnieka mantu un dokumentus. Uz administratora pieprasījumu /pers. A/ sniedzis informāciju, ka visi parādnieka dokumenti nodoti parādnieka vienīgajai dalībniecei /pers. B/, bet pieņemšanas – nodošanas akts par dokumentu nodošanu nav viņa rīcībā.

Ar Maksātnespējas administrācijas Pirmā uzraudzības departamenta juriskonsultes A.Sokas 2019.gada 3.jūlija lēmumu Nr. 3-12/2019/64 /pers. A/ saukts pie administratīvās atbildības pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 166.^{36}panta un sodīts ar naudas sodu 475.00 EUR apmērā.

Minēto lēmumu iesniedzējs pārsūdzēja augstākā iestādē.

[2] Ar Maksātnespējas administrācijas direktora p.i. A.Ličkovskas 2019.gada 5.augusta lēmumu Nr.1-17/2019/10 Maksātnespējas administrācijas Pirmā uzraudzības departamenta juriskonsultes A.Sokas 2019.gada 3.jūlija lēmums Nr. 3-12/2019/64 atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Maksātnespējas administrācijas direktora p.i. A.Ličkovska lēmumā norādījusi, ka Maksātnespējas likuma 70.panta otrajā un 71.panta pirmajā daļā paredzētā pienākuma ievērošanas nozīme Lēmumā pamatoti aplūkota kopsakarā ar pārkāpuma radīto ietekmi uz administratora veicamajām darbībām pēc maksātnespējas procesa, kuru izpildi administratoram ir pienākums nodrošināt ierobežotā laikā. Maksātnespējas likumā noteiktajos termiņos administratoram jāpieņem lēmums par kreditoru prasījumiem, jāsastāda parādnieka mantas pārdošanas plāns vai ziņojums par parādnieka mantas neesamību.

Nesaņemot parādnieka dokumentus, administratora informācijas ieguves iespējas tiek aprobežotas ar publiski pieejamas informācijas avotu izmantošanu un tas nevar pārliecināties par kreditoru prasījumos norādīto ziņu un ziņojumā par parādnieka mantas neesamību vai parādnieka mantas pārdošanas plānā ietverto ziņu patiesumu. Līdz ar ko maksātnespējas procesā tiek atspoguļota nepatiesa, faktiskajai situācijai neatbilstoša situācija, kas var radīt šķēršļus visas parādniekam piederošās mantas realizācijai, tādējādi radot zaudējumus kreditoriem un valstij.

Lēmumā norādīts, ka pārkāpuma smagumu, cita starpā, ietekmējis prettiesiskās bezdarbības ilgums. Līdz ar ko apstākļi, kas raksturo pārkāpuma kaitīgumu, kopsakarā ar pārkāpuma pieļaušanas laiku, kas uzskatāms par vairāk nekā pietiekamu, lai nelabticīga persona veiktu negodprātīgas darbības līdz brīdim, kamēr administratora rīcībā nonāk nepieciešamā informācija par parādnieku, ir pietiekams pamats, lai pārkāpumu atzītu par būtisku un maksātnespējas kontroles dienesta ieskatā taisnīgi nosakāms sods Latvijas APK 166.^{36} panta sankcijā paredzētajā apmērā.

Vērš uzmanību, ka Maksātnespējas likuma tiesību normas veidotas tā, lai tajās paredzētos pienākumus varētu izpildīt jebkura perona, kuru administrators ir noteicis par parādnieka pārstāvi. Tomēr parādnieka pārstāvja sniegtās ziņas ir izvērtējamas. Līdz ar ko, ja parādnieka pārstāvis nevar pamatot ziņas par neiespējamību izpildīt administratora pieprasījumu, konstatējams pamats parādnieka pārstāvja saukšanai pie atbildības par dokumentu nenodošanu un informācijas nesniegšanu. /pers. A/ nav veicis darbības, lai nodrošinātu iespēju pārbaudīt sniegto ziņu ticamību, nav iesniedzis no dokumentu pieņemšanas – nodošanas aktus, ne kādus citus dokumentus, kas apliecinātu viņa sniegtās informācijas patiesumu. Turklāt /pers. A/ kā parādnieka pēdējam valdes loceklim, kura rīcībā bija jābūt parādnieka dokumentiem, nosūtīts pieprasījums ar nepieciešamo dokumentu un informācijas uzskaitījumu, brīdinot par atbildību, kas var iestāties par dokumentu nenodošanu un pieprasītās informācijas nesniegšanu. Līdz ar ko /pers. A/ jau no administratores pieprasījuma saņemšanas brīža bija zināms no viņa sagaidāmās atbildības līmenis. Savukārt, saņemot protokolu un Lēmumu, /pers. A/ nevarēja būt nezināms apstāklis, ka viņa sniegtā informācija ir nepietiekama.

Turklāt pat uzskatot, ka /pers. A/ administratorei iepriekšējā informācijas sniegšanas reizē būtu sniedzis informāciju pilnā apjomā, jāņem vērā, ka /pers. A/ tādējādi būtu nokavējis administratores pieprasījuma izpildes termiņu. Sūdzībai pievienota /pers. A/ vēstule, kas sagatavota 2019.gada 21.februārī, t.i., vairāk kā par vienu mēnesi pārsniedzot administratores 2019.gada 4.janvāra pieprasījumā noteikto termiņu, kas vērtējams kā būtiska atkāpe no Maksātnespējas likuma 71.panta pirmajā daļā likumdevēja noteiktā maksimāli pieļaujamā 10 dienu termiņa informācijas sniegšanai par parādnieku.

Attiecībā uz sūdzībā norādīto, ka /pers. A/ nav savlaicīgi saņēmis administratores sūtījumus, norāda, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma 71.panta ceturtās daļas regulējumu uzskatāms, ka parādnieka pārstāvis šo pieprasījumu ir saņēmis septītajā dienā pēc nosūtīšanas un tā saturs viņam ir zināms. Minētajā tiesību normā, tāpat kā Paziņošanas likumā, ir ietverta paziņošanas prezumpcija, ko adresāts var atspēkot, norādot objektīvus iemeslus, kas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai. Līdz ar to faktiskais dokumentu laiks /pers. A/ atbildības izvērtēšanu šajā lietā nav izšķirošs un /pers. A/ atbildību neietekmē.

[3] 2019.gada 23.augustā Kurzemes rajona tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība par Iestādes 2019.gada 5.augusta lēmumu Nr. 1-17/2019/10, kurā lūgts lēmumu kā nelikumīgu atcelt.

Sūdzībā norādīts, ka sūdzības iesniedzējam bijusi liegta iespēja iesniegt savus argumentus un paskaidrojumus, jo savlaicīgi nav saņēmis viņam adresētos paziņojumus. Paziņojumus nav saņēmis savlaicīgi- pasts tos sūdzības iesniedzējam nav piegādājis septiņu dienu laikā.

Turklāt lēmums satur pretrunas, jo no vienas puses lēmums pamatots ar to, ka sūdzības iesniedzējs nav informējis administratoru par nespēju pildīt viņa norādījumus, bet tālāk lēmumā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs ieņēmis pasīvu pozīciju. Līdz ar ko neatbilst patiesībai tas, ka sūdzības iesniedzējs nav informējis administratoru, ka viņa rīcībā nav pieprasītie dokumenti. Norāda, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma 71.panta pirmajai daļai nekavējoties sniedzis ziņas par to, ka sūdzības iesniedzēja rīcībā nav pieprasīto ziņu, norādot iemeslu.

Pauž neizpratni, kāpēc administrators sūdzības iesniedzēju ir izraudzījies par uzņēmuma pārstāvi uzņēmumā, kurā viņš nav nekas un, kuram darbība saskaņā ar VID lēmumu uzņēmumā ir liegta. Uzskata, ka administratoram, pirms nozīmēt sūdzības iesniedzēju par parādnieka pārstāvi, bija jāpārliecinās vai viņš šo pienākumu var pildīt, jo ar VID 01.08.2016. viņam atņemtas tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka vai pārstāvja pienākumu pildīšanu.

Norāda, ka uzņēmums darbību pārtraucis 2015.gadā, tā darbība apstājusies, jo nav varējuši norēķināties ar kreditoriem un pildīt līgumsaistības. Savu darbību kā valdes loceklis pārtraucis un tad ar 01.08.2016. VID lēmumu viņam atņemtas tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, komercsabierības likvidatora, sabiedrības kontroliera un revidenta amatus, kā arī tiesības pārstāvēt personālsabiedrību tiesīgos biedrus un pārstāvjus filiālēs uz trim gadiem.

Uzskata, ka Maksātnespējas kontroles dienesta lēmums Nr. 1-17/2019/10 ir pretrunā ar citu administratīvu aktu – 01.08.2018. VID lēmumu.

Uzņēmuma dokumenti palikuši pie SIA "/Nosaukums/" vienīgās dalībnieces, līdz ar ko sūdzības iesniedzēja rīcībā nekādu dokumentu nav, tāpēc nav varējis arī tos nodot.

Norāda, ka pieņemot lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu, netiek pieminēts, ka sūdzības iesniedzējam ir liegtas tiesības ieņemt jebkādus amatus uzņēmumā.

[4] Maksātnespējas kontroles dienests 2019.gada 20.septembrī iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumus, kuros uztur Lēmumā ietverto motivāciju, papildus norādot, ka Maksātnespējas likuma 71.panta ceturtajā daļā ir ietverta dokumentu paziņošanas prezumpcija. /pers. A/ norādītie sūtījumi ir piegādāti vēlāk nevis saistībā ar pasta kļūdu vai citiem objektīviem apstākļiem, bet gan tādēļ, ka sūdzības iesniedzējs nebija sasniedzams savā dzīvesvietā. Šie sūtījumi neliecina, ka SIA "/Nosaukums/" administratores pieprasījumu /pers. A/ nebūtu saņēmis savlaicīgi. Komunikāciju ar administratoru, izvairoties sniegt atbildi pēc būtības uz vairākiem jautājumiem un sniedzot ziņas, kas nav balstītas uz pārbaudāmiem faktiem, nav atzīstama par Maksātnespējas likumā noteikto parādnieka pārstāvja pienākuma izpildi.

Savukārt jautājums par /pers. A/ iecelšanu par parādnieka pārstāvi nav risināms administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros.

Uzskata, ka lēmums Nr. 1-17/2019/10 nav pretrunā Valsts Ieņēmumu dienesta 2016.gada 1.augusta lēmumam par aizliegumu ieņemt amatus komercsabiedrībās, jo minēto tiesību atņemšana neietekmē /pers. A/ iespējas sniegt viņa rīcībā esošo informāciju un izvērstu pamatojumu par pieprasījuma izpildes neiespējamību, ja administratores pieprasījumu viņam kādā daļā nebija iespējams izpildīt. Turklāt pieprasītās ziņas attiecas uz periodu, kad /pers. A/ bija parādnieka valdes loceklis, t.i. no 2009.gada 16.jūlija līdz 2016.gada 21.septembrim.

Motīvu daļa

[5] Novērtējis administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus, tiesnesis secina, ka /pers. A/ sūdzība ir nepamatota un noraidāma, bet Maksātnespējas kontroles dienesta direktora p.i. A.Ličkovskas 2019.gada 5.augusta lēmums Nr. 1-17/2019/10 atstājams negrozīts.

[5.1] Latvijas APK 289.^{6} pants nosaka, ka tiesai, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jāizlemj, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai personu ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, kāds administratīvais sods piemērojams personai, vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams, kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas summu.

Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa paredz, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

[5.2] Izvērtējot konkrētajā pārsūdzētajā lēmumā ietverto motivāciju, tiesa atzīst, ka lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi konstatēti pareizi, pamatojums ir atbilstošs likumam un pārkāpuma kvalifikācija ir pareiza, kā arī lietā ir pietiekami pierādījumi pārkāpēja vainas konstatēšanai. Līdz ar to tiesa pievienojas pārsūdzētajā lēmumā ietvertajai motivācijai, atzīstot to par pareizu un pilnībā pietiekamu. Tiesa lietas izskatīšanas laikā nav konstatējusi tādus jaunus argumentus, kas nebūtu izvērtēti pārsūdzētajā lēmumā vai kuriem būtu nozīme lietā.

[5.3] Par /pers. A/ sūdzībā norādītajiem argumentiem tiesa papildus norāda sekojošo.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 70.panta pirmo daļu parādnieka pārstāvja pienākums [..] ir sniegt savā rīcībā esošās ziņas par parādnieku. Maksātnespējas likuma 70.panta otrajā daļā noteikts, ka parādnieka pārstāvis ar pieņemšanas un nodošanas aktu nodod administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla un grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti, kā arī parādnieka zīmogu un spiedogu administratora noteiktajā termiņā, kas nevar būt īsāks par trim dienām un garāks par 10 dienām pēc juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas. Parādnieka pārstāvja pienākums ir sagatavot nododamās parādnieka mantas un dokumentu sarakstu.

Savukārt Maksātnespējas likuma 71.panta pirmajā daļā noteikts, ka parādnieka pārstāvim ir pienākums tiesas vai administratora pieprasītās ziņas par parādnieku sniegt nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc pieprasījuma nosūtīšanas dienas. Ja parādnieka pārstāvja rīcībā nav pieprasīto ziņu, viņam par to nekavējoties jāinformē administrators vai tiesa, norādot iemeslus, kāpēc šādu ziņu viņa rīcībā nav (Maksātnespējas likuma 71 .panta otrā daļa).

Latvijas APK 166.^{36} pants noteic, ka par maksātnespējas procesa vai tiesiskās aizsardzības procesa noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi maksātnespējas procesā vai tiesiskās aizsardzības procesā iesaistītā persona, uzliek naudas sodu no septiņdesmit līdz septiņsimt *euro*, atņemot valdes loceklim vai parādnieka pārstāvim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Lietā nav strīda par to, ka ar Administratora 2019.gada 4.janvāra lēmumu /pers. A/ noteikts par parādnieka pārstāvi.

Iesniedzējs neapstrīd to, ka nav izmantojis Maksātnespējas likuma 68.panta septītajā daļā noteiktās tiesības pārsūdzēt iepriekš minēto Administratora lēmumu tiesā. Tiesa nepārbauda minētā lēmuma pamatotību administratīvā pārkāpuma lietvedībā.

Papildus tiesa norāda, ka saskaņā ar Maksātnespējas likuma 68.apnta noteikumiem administrators tiesīgs iecelt par parādnieka pārstāvi arī personu, kura nav aktīvs parādnieka valdes loceklis. Ievērojot, ka sūdzības iesniedzējs nav apstrīdējis administratores lēmumu par viņa iecelšanu par parādnieka pārstāvi, tādējādi sūdzības iesniedzējam ir saistošas visas Maksātnespējas likuma normas par parādnieka pārstāvja pienākumu izpildi, kārtību un termiņiem.

[5.4] Tiesa secina, ka /pers. A/ sūdzībā tiesai ir ietverti tie paši argumenti, kas bija norādīti sūdzībā Iestādei par sākotnējo lēmumu. Iestāde, izskatot lietu pēc būtības, ir izvērtējusi izdarīto pārkāpumu, lietā esošos pierādījumus un no tiem izrietošos loģiskos secinājumus par sūdzībā norādītajiem argumentiem un iebildumiem.

Tiesa atzīst, ka ar Iestādes lēmumu ir izvērtēti lietā esošie pierādījumi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu atbilstoši Latvijas APK prasībām, iestāde pamatoti secinājusi, ka /pers. A/ ar savām darbībām ir pārkāpis likuma Maksātnespējas likuma 71.pantu un izdarījis Latvijas APK 166.^{36} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Kā redzams no uzņēmuma reģistra Lursoft datu bāzes izziņas, tad SIA "/Nosaukums/" pēdējais valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi no 2009.gada 16.jūlija līdz 2016.gada 21.septembrim bija sūdzības iesniedzējs (lietas 17.-18.lapas). Līdz ar ko /pers. A/ kā pēdējam no

uzņēmuma amatpersonām vislabāk bija zināms, vai bija jāzina, par uzņēmuma finansiālo stāvokli un kā krietnam un rūpīgam saimniekam bija pienākums rūpēties par uzņēmuma dokumentāciju un tā uzglabāšanu atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" prasībām. Ja uzņēmuma dokumentācija, kā norāda sūdzības iesniedzējs, tika nodota trešai personai, atbilstoši lietvedības noteikumiem, sūdzības iesniedzējam par to bija jāsastāda pieņemšanas – nodošanas akts, ko nepieciešamības gadījumā jāuzrāda.

Tiesa piekrīt Iestādes viedoklim, ka komunikāciju ar administratoru, izvairoties sniegt atbildi pēc būtības uz vairākiem nozīmīgiem jautājumiem un sniedzot ziņas bez attiecīgiem pierādījumiem, pie tam pēc administratores noteiktā termiņa, nevar atzīt par Maksātnespējas likumā noteikto parādnieka pārstāvja pienākuma izpildi. Pierādījumi, ka /pers. A/ nebūtu savlaicīgi saņēmis administratores 2019.gada 4.janvāra pieprasījumu nav iesniegti.

Valsts Ieņēmumu dienesta 2016.gada 1.augusta lēmums par aizliegumu ieņemt amatus komercsabiedrībās, neliedza /pers. A/ izpildīt administratores pieprasījumu.

[5.5] Tiesa secina, ka sūdzības iesniedzējam administratīvā pārkāpuma protokols ar paziņojumu par sēdi 2019.gada 28.jūnijā nosūtīts 2019.gada 12.jūnijā, tadejādi viņam ir paziņots par lietas izskatīšanu atbilstoši Latvijas APK 268.[1]panta pirmai daļai- vismaz 5 dienas pirms administratīvā pārkāpuma izskatīšanas. Tas apstāklis, ka sūdzības iesniedzējs paziņojumu saņēmis tikai pēc lietas izskatīšanas, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbilstoši Paziņošanas likumam prezumējams, ka dokumenti izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas. Savā sūdzībā /pers. A/ nav norādījis uz objektīviem šķēršļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķēršļi savlaicīgai dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Tā ka /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokola kopija tika nosūtīta savlaicīgi, tad tiesas skatījumā, sūdzības iesniedzējam netika liegta izmantot tiesības, kas noteiktas Latvijas APK 260.pantā. Savus iebildumus, argumentus /pers. A/ paudis savās sūdzībās Iestādei un tiesai.

Tas apstāklis, ka sūdzības iesniedzēja viedoklis nesakrīt ar iestādes secināto, nedod pamatu uzskatam, ka Lēmums pieņemts nepamatoti un pārkāpums nav noticis.

[5.6] Tiesa atzīst, ka iesniegtā sūdzība nesatur tādas ziņas par faktiem, kas liktu apšaubīt iestādes lēmuma pamatotību, jo pēc būtības jauni apstākļi vai pierādījumi, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem, sūdzībā nav norādīti, kā arī lietas materiāli nesatur informāciju, kas saskaņā ar Latvijas APK 239.panta 1.punktu būtu par pamatu lietvedības izbeigšanai administratīvā pārkāpuma lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstākminēto un saskaņā ar Latvijas APK 1.pantu, 8.pantu, 32.pantu, 237.pantu, 243.pantu, 244.pantu, 275.pantu, 286.pantu, 289.[6]pantu, 289.[12]pantu, 289.[13] pantu, 289.[18] pantu, tiesa

nosprieda

Maksātnespējas kontroles dienesta direktora p.i. A.Ličkovskas 2019.gada 5.augusta lēmumu Nr. 1-17/2019/10 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību **noraidīt.**

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Kurzemes rajona tiesas Ventspilī, kancelejā, t.i., no 2019.gada 8.oktobra.

Tiesnesis I.Kligačs